

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl. za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. **Opravištvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.**

Narodna tiskarna.

Dne 1. maja 1880 prične „Narodna tiskarna“ v Ljubljani z izplačevanjem dividend za l. 1879 po 3 gl. na delnico in sicer proti temu, da se oddadé vsi do konca l. 1879 zapadli kuponi.

To se naznanja z dostavkom, da dividenda, katera se v treh letih od dné dotekanja ne vzdigne, po § 28 društvenih pravil zapade na korist rezervnega fonda.

Dr. Duhatsch proti Slovencem.

I.

Povedali smo uže, da je v državnem zboru 23. aprila bil vstal mariborski poslanec dr. Duhatsch in v buršikoznem, sovraštva do slovensčine polnem govoru blatil in sramotil naš narod, kakor dozdej ne kmalu kdo. Kdo je to? Renegatskega rodu človek, ne čist Nemec. Njegov oče se je rodil iz slovenskega kmeta Duhača, nekje na ptujskem polji, on pa sin, čuti Germana v sebi in dasiravno se drzne reči, da Slovence in njih zmožnosti pozná, laže vendar, kajti on lomi sila malo dijalektične mariborske slovensčine, toliko, da bi si mej Slovenci komaj kruha sprosil. V državnem zboru je dozdej rad molčal, le ko je šlo za narurne pravice slovenskega rodú, katerega kri tudi v žilah tega fanatičnega renegata ali Novonemca teče, nij si mogel kaj, in pljunil je po nas vso nemško žolčevino, ki mu jo jeza nabrala, da se tudi drugi Slovenci nehčejo tako narodno porenegatiti, kakor sta se njegov oče in on.

Dasi Duhatsch (imena nij še ponemčil) slovenskega jezika, jezika svojih očetov, dobro ne zna (in sploh nobenega ne razen nemškega), vendar se javno drzne smelo soditi o njem, in govori, kakor da bi govoril slepec o barvah. On je rekel v državnem zboru o našem jeziku: „Stare, v deželi navadne besede se kar izmêčejo, ruske in srbske besede se na njih mesto devajo, in tako se jezik stvarja, katerega celo izobraženi ne razumejo.“ To se ve, taki „izobraženi“ kakor je on, kateri némajó za naš narod družega kot psovke, nemško-kulturno štajersko „windischer esel“, — tudi Duhatschu znano. Kar se pa tiče tujih besedij v našem jeziku, nehčemo se prepirati z ignoranti v jezikoslovji, kakor Duhatscha poznamo da je. Stara prikazen je pri nas, da se taki Nemci in nemškutarji nepoklicano spravljajo naš ali kateri drugi jezik soditi, ki ga ne poznajo. To je stara nemška ali nemškutarska aroganca. Gledé tujih besedij, bi pa drugim jezikom ravno Nemec smel najbolj molčati, ker nij ga jezika na celem božjem svetu, ki bi imel več tujih v narodu nenavadnih besedij, kot je

pismeni nemški, katerega „fremdwörterbuchi“ obsegajo uže od 30.000 do 40.000 besedij.

Dr. Duhatsch je dalje dejal: „Ko bi srednje šole spodnjega Štajerja samo namenile za teologični seminar pripravljati, potem pač bi zadostoval slovenski poduk, ker abiturijenti tega zavoda ostanejo v spodnjem Štajerji. Vendar je en del naše slovenske mladine (kako more nemški Duhatsch reči „naše“ slovenske! Ur.) duševno tako visoko nadarjen, da hoče domovini tudi v drugih krajih služiti.“ Čudno, kako se ujemajo nemškutarji v svojih jalovih argumentacijah: tudi dr. Schrey, kranjski nemški kričač, je svojo resolucijo zoper slovenjenje ljubljanskega učiteljišča motiviral s tem, da se učiteljice in učitelji v Ljubljani ne izobrazujejo le za kranjske slovenske šole, temuč, da hodijo tudi na Nemško služiti. Pa čemu? Od kedaj ima slovenski narod dolžnost „tudi za Nemce“ učitelje ali uradnike odgojevati? Mar plačuje 1 1/2 milijoni slovenski narod za to svoj davek za učilišča, da se bodo na njih za Nemce učitelji pripravljali? Ne. Mi Slovenci na Kranjskem, spodnjem Štajerskem, Primorskem in spodnjem Koroškem imamo skrbeti za se, za svoje šole, Nemci naj pa skrbé za se. V naših zavodih naj se pripravljajo naši učitelji za našo ožjo domovino; Nemci naj učitelje odgajajo doma sebi in svojim rojakom. To je narurna pravica. Duhatscheva logika, da se mora 20 Slovencev zavoljo jednega Nemca popolnem s tujim jezikom renegatiti, je le nemška prevzetnost in samopašnost.

V premislek goriškim Slovencem.

Iz Gorice 26. apr. [Izv. dop.]

Kakor hitro je postal g. Winkler kranjske dežele predsednik, odpovedal se je deželnemu poslanstvu na Goriškem in to izrekoma z namenom, da preskrbi vlada lahko še o pravem času, to je pred prihodnjo sesijo, za volitev njegovega naslednika v poslanstvu. A tedni tekó in zborovanje se napoveduje za drugo polovico prihodnjega maja, — o pripravah za volitev pa nij do zdaj še ni duha ni sluha. Zakaj neki to odlašanje? Sedanja vlada pač ne bo dopustila, da ostane poslanski sedež na slovenske strani naše zbornice, kder je uže itak manjšina, prazen v sedanji sesiji. Skoro bi tega ne verjeli, če bi ne vedeli, da imamo v Trstu posebno vlado, katera se, kakor je iz marsičesa posnemati, ne suče po vsem po dunajskej.

Kakor je znano, pogaja se vlada uže dalje časa z našim deželnim zastopom zaradi velikanskega podjetja — reguliranje spodnje Soče — katero bo stalo ogromno svoto 800.000 gl. Dve tretjini tega zneska bi

država predplačno založila s pogojem, da prevzame dežela poroštvo za povrnitev. — Za ta pogoj je pa težko dobiti večino v našem zboru, ker so mu nasprotni vsi slovenski poslanci in bi se mu neradi udali tudi nekateri gospodje od italijanske strani, vendar bi pa zadnji najbrže iz discipline prikimali, ako bi vlada kolikaj pritislila. — Ta predmet znamenite važnosti pride skoro gotovo na podlagi dotične uže sklenene državne postave v prihodnji sesiji v obravnavo. Baron Pretis mu je jako vgoden in vladi je menda tudi na tem, da se sprejme pogoj, — ker je uže na ta račun letos dovolila 50.000 gl., in ker bi bilo to podjetje državi v veliko korist. Zato se mnogi boji, da ostane Winklerjev sedež v bodočji sesiji prazen, — samo da bo lažje pridobiti večino za omenjeno deželno garancijo. — Drugi pa podtikajo odlašanje drugačno nameró. Winkler je bil poslanec naših slovenskih trgov in obrtnijskih krajev, to je Tolmina, Kobarida, Bovca, Kanala in Ajdovščine. Vsi ti kraji imajo skupno volišče v Tolminu. (Čujte, Ajdovci morajo hodit v Tolmin volit!) Bovec pa, kateri je do zdaj vselej tako volil, kakor so na višje povelje želeli c. kr. okr. glavarji tolminski, šteje sam toliko volilcev, kolikor vsi drugi kraji skupaj. In Bovčani so krošnjari, — pa jih ne bo doma do konca maja. Torej pravijo nekateri, hoče vlada, ali hoče gosp. ces. namestnik počakati, da pridejo domov, potem se bo dalo uže kaj opraviti za kacega pohlevnega kandidata, ali pa za kacega prav mogočnega, kateri bo, če treba tudi glasoval za 800.000 gl. poroštvo. In ta verzija je jako verjetna.

O kandidatih za deželno poslanstvo tavamo še vedno v temi. Naša „Soča“ je uže nekaj potipala, ugibaje o, ne vemo katerih, uradniških kandidaturah.

Ali je imela v mislih tudi najnevarnejše — ne vemo; gotovo pa se nam zdi, da se bo poskusil kateri vriniti. Ali se ne bo o pravem času zbudil v naših tržanih, kateri bi se smeli pač mej inteligentnejše ljudstvo všteti, narodni ponos, da vendar enkrat raztrgajo verige, v katere so jih dozdej pri enakih prilikah vklepali okrajni glavarji? Iz Bovca smo brali v zadnjem času toliko veselih poročil o narodnem probujenji; v kratkem poizvemo zanesljivo, koliko je resnice.

Celjska gimnazija in Vošnjakova resolucija.

Iz Celja 25. aprila. [Izv. dop.]

Nadejati se je bilo, da bode protivnike naše krč lomil od srda, kadar izvedó za nas ugoden izid debate o dr. Vošnjakovej resoluciji. Stvar je sklenena v naš prid, akoravno sta mestna zastopa v Mariboru in Celji v

Dunajska borza 27. aprila.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	72	gld.	65	kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	73	"	10	"
Zlata renta . . .	88	"	75	"
1860 drž. posejilo . . .	130	"	20	"
Akcije narodne banke . . .	835	"	—	"
Kreditne akcije . . .	273	"	—	"
London . . .	119	"	50	"

Napol.	9	"	48	"
C. kr. cekini	5	"	62	"
Srebro	—	"	—	"
Državne marke	58	"	70	"

Loterijne srečke.

Na Dunaji 24. aprila: 82, 18, 65, 64, 70.
V Gradci 24. aprila: 21, 88, 10, 72, 56.

Javna dražba.

Dne 3. maja t. l. prodajali se bodo iz proste roke na javnej dražbi na mestnem trgu v Galetovej hiši št. 2, od 9. do 11. dopoldne uže rabljeni vozovi, sani in konjska oprava. (183-1)

Štev. 17.466.

(176-2)

Razglas.

Še enkrat se naznani, da od visoke c. kr. deželne vlade z dopisom dne 17. decembra 1879 števil. 9393 podaljšan obrok za novo cementiranje do konec leta 1877 cementiranih stvari

dne 30. aprila 1880

izteče in da se bodo potem vse do tega dneva na novo ne cementirane stvari odvezle, posestniki pa postavno kaznovali.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 21. aprila 1880.

Župan: Laschan.

Velika razstava in prodaja

zelišč, cvetlic in sadnih drevces

v Schellenburgovih ulicah 6, v dr. Supančičevej hiši, zadaj na dvorišču.

Gospod J. Giraud, umeteljniški vrtnar s Francoskega, je semkaj prišel in priporoča svojo bogato zbirko rastlin vsake vrste za stanovanja, vrtno hišo in vrtove: jasmine, magnolije, rhododendre, oranže, palme, zbirko skoraj 500 vrst rož, vednozelenja (velika novost), žoltilih cvetlic 8 vrst, mahocvetilo 12 vrst, mesečnih rož 24 vrst, ovijalk 8 vrst.

Sadnega drevja vsake vrste. Posebno se priporoča ribez z

Martinique otoka 24 vrst, maline iz Maroka, 25 vrst orehov in kostanjev itd. itd.

Vedno zelena drevesa (konifere, araucanias), ovijalke vsake vrste, cvetlične žebulice raznih vrst (amarylls, Josephine) in druge baže.

Lillimos 25 vrst, bulben-pflanzen-griefes, iz Afrike in Amerike (živo). Novosti za skupine (hautes nouveautés), prtilične breskve in hruške iz Japana, jagodna drevesa za v lončke, jagode brez zavijta, 50 vrst semen za cvetlice itd. itd. (180-3)

Gospod Giraud se p. n. obiskovalcem priporoča in se nadeja, da opraviči njih zaupanje.

Zbog brzega odpotovanja proda se fina in navadna

sobna priprava,

tudi stvari od stekla in knjige.

Izve se natančneje v kolizeji vrata št. 10-17, pri tleh. (171-3)

Glavni dobitek ev. 400.000 mark.

Naznanilo sreče.

Dobitke garantira država.

Vabilo na udeležitev

dobitnih šans

velike, od hamburgske države garantovane denarne loterije, v kateri se mora nad

8 milijonov 300.000 mark

gotovo dobiti.

Dobitki te ugodne denarne loterije, katera ima po načrtu le 87.500 lozov, so sledeči:

Največji dobitek je ev. 400.000 mark.

Premija 250.000 mark	68	po 3000 mark
1 dobitnik	214	" 2000 mark
po 150.000 mark	10	" 1500 mark
1 " 100.000 mark	2	" 1200 mark
1 " 60.000 mark	531	" 1000 mark
1 " 50.000 mark	673	" 500 mark
2 " 40.000 mark	950	" 300 mark
2 " 30.000 mark	65	" 200 mark
5 " 25.000 mark	100	" 150 mark
2 " 20.000 mark	25150	" 138 mark
12 " 15.000 mark	2100	" 124 mark
1 " 12.000 mark	70	" 100 mark
24 " 10.000 mark	7300	" 94 in 67 mark
4 " 8.000 mark		" mark
3 " 6.000 mark	7850	" 40 in 20 mark
52 " 5.000 mark		" mark
6 " 4.000 mark		" mark

kateri se bodo v malo mesecih v 7 oddelkih gotovo odločili.

Prvo vzdiganje dobitkov je uradno nastavljeno, ter stane

cel originalni loz le 3 gld. 50 kr.,
pol original. loza le 1 gld. 75 kr.,
četrt original. loza le 88 kr.,

ter te od države garantovane originalne loze (na prepovedane promese) proti frankovanej poslatvi svote tudi v najoddaljenejše kraje razpošiljam.

Vsak udeleženec dobi zraven originalnega loza tudi originalni črtič z državnim grbom zastonj, ter se mu takoj po vzdigovanju dobitkov nezahtevano pošlje uradni listek uzdignemih števk.

Izplačevanje in razpošiljanje dobitkov izvršujem direktno jaz interesentom točno in z najbolj strogo tajnostjo.

Naročila izvršujejo se najlaglje po poštni nakaznici ali pa z rekomandiranim pismom.

Naj se tedaj naročila, ker bo de kniatu vzdiganje, zaupno pošljejo do

12. maja t. l.

na

Samuel Heckscher senr.,

Banquier und Wechsel-Comptoir in Hamburg. (179-1)

Zaradi preselitve prodajem od danes počenši do dne 1. maja 1880 zalogo **izvrstnega vina,** katerega imam 400 veder. Vino prodajem po najnižej ceni, in sicer najmanje po jedno vedro vkupne. **Daniel Predovič,** krčmar, na Poljanskem trgu št. 5, v Ljubljani. (123-24)

Dr. Spranger-jeve kapljice za želodec pomagajo na hip vsakemu v želodci bolnemu, odpró hitro in brez bolečin truplo, dajejo slast do jedi, odstranijo takoj želodčevo kislino, mastno podiranje, slabost, krč v želodci in varujejo nalezljivih boleznij. Naj se poskusiti z majhnim in vsagdo preveriti o njih brzem vplivanju. Prodaje lekarnar **J. Swoboda v Ljubljani,** sklenico po 30 in 50 kr. (168-2)

Tujci. 26. aprila: **Evropa:** Krampa iz Postoine. **Pri Stonu:** Dr. Angelo iz Trsta. — Schleiter iz Dnmaja. — Rhauzar iz Gorice. — Gibitech iz Dnmaja. — pl. Jančić iz Trsta. **Pri Malici:** Rankl iz Siska. — Richter iz Dnmaja. — Polan iz Save. — Janesch iz Gradca. — Jancke iz Monakova. — Weiser iz Dnmaja.

Umri so v Ljubljani: 24. aprila: Franc Eichhälder, dijak na viš. realni, na starem trgu št. 28, za sušico. V deželnej bolnici: 22. aprila: Primož Bernik, gostac, 58 l., za jetiko. — Valentin Oblak, delavec, 45 l., za vnetjem pljuč.

Rudninska kopelj TOPLICE na Dolenjskem

se odpre 1. maja.

Ta rudninski studence, 30° R., priporoča se zoper vse kronične bolezni; tu se lahko zdravi tudi inhalacijsko s širatkami in brezkrvni ter bolni na pljučih dobivajo kopelji v banah.

Obiskljene so nove postelje, dobiva se dobra jed in izvrstno vino ter streže se skrbno.

August Kulavic, prakt. zdravnik in najemnik kopelji. (182-1)

Čestitim gospem in gospodičinam!

Ravnokar sem prejela za **spomlad** veliko zalogo okinčanih in neokinčanih

klobukov za gospe in deklice.

Priporočam se p. n. gospem in gospodičinam za mnoga naročila z zagotovilom, da izdelujem vse okusno in solidno. Ob enem se usojam opozoriti na mojo jako lepo zalogo peres za kiné klobukom.

Isto tako se v mojej prodajalnici tudi **slamniki peró.**

Naročila z dežele se točno in cenó izvrše.

Sé spoštovanjem

Ana Tomažič, (172-2)

posestnica modne kupéije, Gledališke ulice št. 7, v Pavšinovej hiši.

Bergerjevo medicinično milo iz smole (Theerseife),

priporočeno po medic. strokovnjakih, rabi se na Avstro-Ogerskem, Francoskem, Nemškem, Holandskem, v Švicli in na Rumunskem itd. uže 10 let sé sijajnim vspehom zoper

izpuščaje na životu vsake vrste,

kakor zoper vsako nečistost na polti,

osobito zoper hraste, kroničen in luskinasti lišaj, nalezljive hraste, tolstni tok, zoper prhljaj na glavi in bradi, pego, žoltine, rudeč nos, ozebljino, potenje nog, in zoper vse zunanje otročje bolezni na glavi. Vrh tega se še vsakemu priporoča kot polt čistó sredstvo za umivanje.

Cena jednega kosa z navodom kako se rabi 35 kr.

Bergerjevó milo iz smole ima 40% koncent. smole iz lesa, je skrbno narejena ter se stvarno od vsega drugega mila iz smole, ki se v trgovini nahaja, razlikuje. (488-8)

Da se prekanjenju izogne,

zahteva naj se v lekarnah določno

Bergerjevo milo iz smole,

ter naj se pazi na zeleni zavitek in tukaj ponatisneno varstveno marko.

Jedini zastopnik za domače in tuje dežele:

lekarnar **G. Hell v Opavu,** kamor naj se pošiljajo naročila in vprašanja.

Glavna zaloga za Ljubljano v lekarnah J. Swoboda in G. Piccoli; potem v lekarnah v Idriji, v Kranji, v Novem mestu, v Radovljici, v Kameniku in v Vipavi.

nemajo svojih šol, da imajo take, kakršne si žele sami. (? Ur.)

Specijalni poročevalec Jireček je priporočal dr. Vošnjaka dostavek k njegovej resoluciji, rekoč, da, ako bi bil dr. Vošnjak ta svoj predlog stavil v budgetnem odseku, bil bi tam tudi gotovo sprejet.

Glasovalo se je o dr. Vošnjakovej resoluciji in njegovem dostavnem predlogu. Zbornica je sprejela resolucijo in pristavek.

Potem se je pričela debata o doneskih za ljudske in meščanske šole. Prvi je poprijel besedo naučni minister baron Conrad, ter je naznanil, da vlada nazaj vzeme svoj predlog za dovoljenje 2185 gld. za vzdrževanje vojaških nemških ljudskih šol v Zadru in Dubrovniku. Večina budgetnega odseka je bila namreč zoper dovoljenje te svote. To je silno razburilo levico. Dr. Herbst je vstal in strastno mahal okolo sebe ter napadal ministerstvo in desnico. Samo nemška oholost se je čula iz njegovega govora.

Klasič je ostro odbijal Herbstove napade in dejal, da ni Dubrovnik, ni Zader ne potrebuje nemške šole, sicer bi se moralo povsod, kjer je kaj vojakov, osnavljati nemške ljudske šole. Zadrska šola je samo za ponemčevanje. Sicer pa stroški za take vojaške šole spadajo v skupni budget, v delegacije. Ako pa Herbst hoče na vsak način ohraniti Nemcem to šolo, naj nabira novcev mej svojimi rojaki, budget te svote ne more plačati, ker davkov ne plačujejo samo ustavoverci. Nemci sami proizivljejo sovraštvo zoper njih jezik, ker ga tako nepotrebno povsod vrtvajo, celo v ljudsko šolo, da si tudi ne spada učenje jezikov v njeno področje.

Mirno je govoril o istej stvari tudi grof Hohenwart. Herbst je trdil po svojej navadi, da samo ustavaki so požrtvovalni, kjer gre za državni interes, posebno za armado. To trditev je imenoval grof Hohenwart nedostojno in je dokazoval nepotrebno nemških šol v Dubrovniku in Zadru za vojake, kajti vojaki niso stalno na enem mestu in tja pridejo lahko Magjari, kateri bi pa zahtevali zopet magjarskih šol.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 28. aprila.

Državni zbor je včeraj končal specialno debato o naučnem ministerstvu in sklenil v specialno debato vojaške postave preiti. Nasvet ustavovercev, da bi se ta postava vrnila odseku ali zavlekla, bil je s 165 glasi proti 107 zavržen.

Češki „Pokrok“ v članku: odgovor na memorandum o ravnopravnosti jezika v uradih in sodiščih piše o včeraj omenjeni vladnej naredbi, ki ukazuje enakopravnost češkega jezika v uradih in sodnijah, pa pravi: vse to nij nič novega; na papirji ali nekoliko v praksi smo že vse to imeli. (Tudi mi Slovenci imamo „na papirji“ minister Hyejeve naredbe, ki nam še precej ravnopravnosti v justičnih rečeh dajejo, ali skoro nihče se v praksi za nje pošteno zmenil nij.) Ali kolikor je ta naredba odgovor na češki memorandum, pravi „Pokr.“, ne zadostuje, ker Čehi so zahtevali, da je tudi notranji jezik uradnij na Češkem češk.

Vnanje države.

Turški minister je evropskim vladam razposlal pritožbo muselmanov v kneževini Bolgariji, ki tožijo, da jih Bolgari zatirajo. — Muselmani v Bolgariji so menda podobni našim nemškutarjem in Nemcem. Kakor ti vpijejo, da so zatirani, če némajo več samovlade v naših šolah in uradih, tako tudi Turki v Bolgariji ne moreje brez tožbe živeti, ko jim je vzeta moč, uboge Bolgare dreti.

O novem **angleškem** ministerstvu, kolikor ga je uže sestavljenega, pišejo „Daily News“: Gladstone bode zopet uredil državno gospodarstvo, katero je porušila Beaconsfieldova vnanja politika. „Times“: Gladstone je prevzel dvojno odgovornost, zato mora upati, da bode deželi koristil. Drug list pravi, da bode Gladstone vse liberalne frakcije združil v jedno stranko.

Berlinska „Germanija“ piše: Gladstone ideje ob osnovanji novih južnoslovenskih držav preté Avstriji, a prvi poskus za uresničenje teh idej bode naletel na energičen odpor v Berlinu in na Dunaji. Avstrija brani sebe in Nemčijo, ako brani svoje položnje na vstoku. — Kakšno je to položnje, katero si nemški list misli? „Niederhaltung des Slavismus?“ zatiranje južnega Slovanstva? To nij nalog Avstrije, pravimo avstrijski Slovanje in pravi Gladstone.

V **nemškem** berlinskem državnem zboru je bila vladna predloga zaradi nemške kolonizacije pomorske štacije otokov Samoa v Južnem morju zavržena s 128 proti 112 glasom. Nemška vlada je torej enkrat parlamentarno pobita. Proti so glasovali katoliki in „fortschritt“-stranka.

Domače stvari.

— (O govoru ljubljanskega poslanca viteza Schneida) piše praška „Politik“, večerni list 24. aprila: „Poslanca viteza Schneida kratki, globokomiselni govor je izvrsten izgled parlamentarnega govorništva. Narodnostno vprašanje je razjasnjeval samo sè stališča državnega interesa, ter je posebno spretno spominjal na civilizatorni nalog slovenskih srednjih šol, kjer naj bi domačini zasedenih dežel zajemali olike. Govorniku so z mnogih stranij in najtoplejše čestitali na njegovem izvrstnem govoru. Nedvomno je, da si je on sè svojim govorom pridobil odlično mesto mej desno stranko.“ — Ako se torej ljubljanskih Kalteneggerjev in Dežmanov organ vtorek ves divji od jeze peni, vemo od kod to izvira, namreč iz srditosti propalica renegata Dežmana. Gospod Schneid pa more ravno vsled napadov „Tagblattovih“ pri svojih volilcih le veljave pridobiti, izgubiti ne.

— (Korrespondenz-Bureau) na Dunaji, ki razpošilja oficijozne telegrame, dela včasih prave zmešnjave. O seji državnega zbora dné 23. aprila, v katerej je šlo za naše srednje šole, poroča provincijalnim listom, da je bilo posvetovanje o preparandijah in da se je sprejela resolucija, da se mora na preparandiji v Mariboru slovenski učni jezik uvesti. Tudi naša „Laib. Ztg.“ je tako poročilo prinesla na posmeh vseh, ki časnike beró in vedó, kaj je na dnevnem redu. „K. B.“ ima vendar pred soboj poročilo budgetnega odseka, tam lahko najde 1. resolucijo zastran slovenskih srednjih šol, ki je bila dné 23. aprila sprejeta, in 2. resolucijo o uvednji slovenskega učnega jezika na preparandijah moških in ženskih v Ljubljani in Mariboru, o čemer pa je bila ponedeljek razprava pri ljudskem šolstvu.

— (Preskušnje) Učiteljske preskušnje sposobnosti je delalo letos 1 učitelj, 7 začasnih učiteljev, 5 začasnih učiteljic, 2 začasni podučiteljici in 1 gojenka na učiteljskem izobraževališči. Preskušnji za meščanske šole sta se podvrgla jedna učiteljica in jeden učitelj.

— (Z Dunaja) se nam piše: Finančno ministerstvo ne bode potrdilo zadnje prodaje eraričnih hiš v Ljubljani.

— (V „N. Fr. Pr.“) iz Ljubljane „Tagblattov“ urednik Kraus 26. t. m. telegrafira, da je deželni predsednik gospod Winkler uže

25. t. m. sem prišel. Čudno, da ga nij še nihče drugi videl kot dopisnik „N. Fr. Pr.“ in urednik „Tagblattov“. Natančni in vestni so ti ljudje v svojih poročilih, da je kaj!

— (Komisija ekspertov za ljubljansko močvirje) je šla včeraj zjutraj na ljubljanski mah, kjer ostane 3 do 4 dni. V ponedeljek so imeli ti strokovnjaki prvo sejo. Pri seji, katero je vodil dr. Jos. Kozler, so zastopali: kranjski deželni odbor stavbeni svetnik g. Potočnik, kmetijsko družbo kranjsko g. Peter Lassnik, mestno občino mestni uradnik g. Tomec, gospodarje močvirja gg. Martin Peruzzi in J. Remškar. Prvosednik dr. Josip Kozler je pozdravil eksperte z daljšim govorom, v katerem je omenjal dozdanjih prizadevanj za osušenje ljubljanskega mahu in prošnje, katero je odbor poslal poljedelskemu ministerstvu za dovoljenje ekspertize, kar je ministerstvo dovolilo. Izjavil je tudi svoje mnenje, kako bi bilo najboljšje, da bi eksperti pričeli svoje delo, katero naj bi izvršili na srečo naše domovine. Koncem tega tedna bodo ti strokovnjaki izjavili svoje mnenje.

— (Hrvatski „Obzor“) piše: „Braća Slovenci izvojštili su liepu pobjedu, prvu u carevinskom vieću, ali zamašnu. U sjudnici od 23. travnja pri razpravi proračuna ministarstva nastave, primljena je njihova rezolucija, da se u srednjih učilištih, koja se uzdržavaju državnimi sredstvi, u onih krajevih gdje obitavaju Slovenci, imade uvesti naukovni jezik slovenski, u onoj mjeri, u kojoj to dopuštaju učevna sredstva.“

— (Nesreča na železnici.) V soboto popóludne ob 4. uri je bila v Mariboru silna nevihta in toča je padala. Ravno ob istem času pa se je s Koroškega pripeljal tovorni vlak, a pred kolodvorom je trčil skupaj z drugim dolgim vlakom na sredi dravskega mostu. Jednajst vóz se je popolnem strlo. Vlaka niso mogli ustaviti, zato so, predno sta vlaka skupaj trčila, mašinist in drugi poskakali z mašine.

— (Iz Celja) se javlja, da so organi južne železnice začeli delati tehnična prva dela za lokalno železnico Celje-Spodnji Dravberg.

— (Tepež mej domačimi zidarji in italijanskimi.) Iz Maribora se v graško „T.“ piše, da so tamošnji domači zidarji ponoči 25. t. m. napali italijanske zidarje, ki delajo pri stavbi neke hiše, in jih pretepli. Uzrok je to, ker Italijani pri nas lažje dobodo dela nego domači delavci. „Tagespost“ je to poslednje prav, češ, da so Lahi pridnejši kot naši. Pa nij taka sila! Temuč le to je resnica, da zlasti priseljeni na našo zemljo Nemci in nemškutarji zmirom rajši tujca podpirajo in mu zaslužek dajó, nego domačega našega delavca. Zatorej bi jih pa mi ne smeli podpirati, temuč skupaj držati in hoditi „svoji k svojim“.

— (Strah.) Belo nedeljo letos se je v Golci poleg Materije v Istri raznesel glas, da straši v hiši necega pred 2 letoma ubitega fanta duh. 19 let stara sestra ubitega in dva postarna moža pa trdita celo, da sta „duha“ videla uže pri belem dnevi. Pravijo, da se na oknu prikazuje najprej megla, potem pa iz nje stopi duh ubitega igrajoč se s cveticami. Te govornice so baje tamošnje prebivalce hudo ustrašile, tako, da si uže pri belem dnevi ne upajo izpod strehe.

— (Popravek.) V našem nedeljskem poročilu o banketu dež. predsedniku čast je nam popraviti, da je g. Winkler govoril odgovarjaje gf. Hohenwartu nemški, a odgovarjaje dr. Poklukarju slovenski.

„vojih velikonemških nazorih odposlala peticije zoper slovensko resolucijo. Pridružil se je mestnima zastopoma tudi Laški trg, broječ strupeno zalego naših sovražnikov. Na podlagi teh peticij sta se v državnem zboru napenjala dr. Duhatsch in dr. Foregger. Novega nam nijsta sicer imela povedati — vsakdanje ps ovke na Slovence, na naše slovstvo in na pravične terjatve našega naroda. Dosegla pa tudi nijsta ničesar drugzega, nego usmiljeno smehljanje nad oholimi frazami, pobranimi po raznoterih židovskih listih. Čul sem Foreggerja uže večkrat otrobe vezati, zadnjim svojim govorom pak je mož samega sebe prekosal.

Če ne bi bila stvar, o katerej hočem govoriti, prevažna, bi nekaj besedij odgovoril tudi „Cill. Ztg.“, ki ima denes na čelu članek pod naslovom „Also doch!“ Zdi se mi pa bedasto, kar ta časopisek piše, zato preidem k stvari.

Sklep v državnem zboru, ki je obče veselje vzbudil v srcu poštenih Slovencev, tiče se razen gimnazij v Ljubljani, Mariboru tudi Celjske gimnazije.

Ta gimnazija je ustanovljena za ozemlje političkih okrajev Celje, Brežice iz Slovenj Gradec, to je za okolo 181.000 prebivalcev. Izmedj teh spada jih na Celjsko mesto kakih 4000 ali recimo 5000. Če bi bili ti Celjani v resnici sami Nemci (ne morda rojeni Slovenci in le renegatje), bi še vedno ne smeli zahtevati, da se jim na ljubav željam ostalega prebivalstva broječega 176.000 duš ne ustreže. Časi so minuli, v katerih je peščica tuje mislečih ljudij vladala nad domaćini, zato je našim protivnikom v prvej vrsti želeli miru in pomisleka. Slepo kričanje jim ne pomaga — fiat justitia, pereat mundus!

Uvedenje slovenskega učnega jezika v srednje šole je tako pravična razsodba, tako nujna potreba, da bi jo bil imel državni zbor, če bi njegova poprejšna večina nepristransko soditi mogla, uže davno rešiti na korist našo.

Določbe, kako in v katerej meri se ima na ljudskih šolah učiti nemški jezik, jezik, ki je bil do sedaj učni jezik po gimnazijah, še vedno nijso prišle na svitlo, čeravno je od tistih mál, ko so morali okrajni šolski sveti dotične predloge staviti, uže precej dolga doba odtekla.

Nemški jezik se tedaj prednaša po načrtu leta 1875 brez pravega smotra in poleg nakazil šolskih nadzornikov, na podlagi 1., 2., in 3. nemške slovnice.

Če tedaj deček misli prestopiti v gimnazijo, hodil je štiri ali pet let v ljudsko šolo in bi bil primoran, pri vstopu v gimnazijo nemščino tako gladko znati, da bi mu bilo mogoče, se po nemških, večjidel previsoko pisanih učnih knjigah dotičnih predmetov učiti,

Kako pa je to mogoče, vprašam, če se v ljudske šole učenci začno še le v 4. ali 5. letu obiskovanja šole učiti nemščine; ker postava po pravici zahteva, da se drugi deželni jezik še le tedaj predavati ima, če so si pridobili učenci uže v materinščini potrebno izurjenost.

Učenec, preidoč na srednje šole tedaj materinščino zna pravilno, nemščine pa gotovo toliko, da mu nadaljevanje nauka v nemškem jeziku, ki ima biti po naših zahtevah obligaten predmet, ne bode prizadevalo mnogo teškoč. Naravno in pravično je tedaj, ako se učencu da v roko knjiga, v katerej so pravila v njemu znane materinščini, (pri nas v slovenščini) pisana, katera mu gotovo gladkejšje teče, nego nemščina. Če mu daste nemške učne knjige v roke, mora se siromak dveh predmetov na

enkrat učiti, kadar bi se imel učiti le jednega, namreč glavnega predmeta, na priliko: če se uči fizike iz nemške knjige, učiti se mora obenem nemških izrazov, nahajajočih se v knjigi. Mu li gre tak nauk urnejše od rok, nego iz slovenske knjige? Prašajte naše kmetske sinove.

Če protivniki trdè, da so kljubu nemškemu učnemu jeziku naši kmetski sinovi navadno najboljši dijaci, se mora to pripisovati le bistremu umu slovenskega dijaka, osobito pa dijaka iz kmetov, kojemu je več za uk, nego li za mestno pohajkovanje, prirojeno razvajanemu gospodku.

Sinovi „nemških“ staršev, takih namreč, ki bi bili radi Nemci, pa so, če jih učitelj pozove na izpit, v nemščini taki reveži, da se Bogu smili, govore nemščino, kakor bi drva cepili: „Ber bais bon bór is (wer weiss ob es wahr ist)“ „birst aber seg'n, bi birst bainen,“ itd. Tako nemščino čujemo v Celji, v mestu, kjer je na srednje šoli in v ljudske učilnici učni jezik nemšk, kjer mestni svet predlaga peticije, da se ima slovensk dijak še dalje siliti, učiti se predmete po nemških pravilih! Na celjske gimnaziji pa veje velikonemšk duh — ednajst profesorjev pa samo štirje, reci štirje Slovenci! Glavna germanizatorja Svoboda in večni predsednik vseh nemških društev: Vaclav Marek se šopirita po gostilnah, češ, midva sva popolnoma ponemčila izobraževališče slovenskih sinov na čast najinim enostranskim spačenim nazorom!

Mestjani celjski pa, ki so nas Slovence le takrat poznavali, kadar so z nami prišli v opravilih v dotiko, bodo spoznali, kadar se naša novejša priporba uresniči, da znamo mi pravičnejše biti z nemščino, nego so bili oni s slovenščino.

Iz državnega zbora.

26. aprila je bila na vrsti posvetovanja točka „Ljudske šole“ (učiteljska izobraževališča itd.). Poslanec Kovalski se je pritoževal, da je premalo rusinskih učilnic ter je stavil resolucijo, naj vlada v Lvovu, Samboru in Stanislavovem osnuje učiteljska odgojevališča z rusinskim učnim jezikom, na družih enakih zavodih pa naj se nekateri predmetje rusinski uče in tudi na Gališkem naj bodo komisije za preskušnje učiteljev. Ta resolucija se je oddala budgetnemu odseku.

Poslanec Fux je očital Rusinom, da ti v važnih vprašanjih glasujejo z desnico, zato da jih nehče podpirati levica. Potem je govoril veliko o „zaslugah“, katere si je ustavoverna stranka pridobila na šolskem polji; o „napadanjih“ duhovenstva na ljudsko šolo; o „nazadnjaštvu“ naučnega ministra, katerega ustavoverci ne prištevajo k svojim pristašem. Vsi so nazadnjaki, vsi sovražniki šole in ljudstvenega naobraženja, samo — ustavoverci je še čuvajo.

Knez Alojzij Liechtenstein, ki je o svojem času stavil predlog glede revizije šolskih zakonov, a je potem ta predlog oporekel, je naravnost povedal, na čem boleha zdanja ljudska šola; ona je 1. predraga, 2. ne izpolnjuje svojega smotra vsled brezverskega značaja; 3. néma zadostnega porošstva za jezikovno ravnopravnost. Prvo točko je dokazal sè številkami. Da je tako draga, to je čisto naravno; kajti deželni šolski svet se ne briga za deželni zastop, na pritožbe se ne ozira, a najmenj pa odgovarjajo okrajni šolski sveti potrebam šolskim. Govoreč o drugoj točki je dejal, da mora ljudska šola dajati otrokom zdrave hrane, učiti se morajo to, kar bodo kasneje res potrebovali. Zdanja ljud-

ska šola pa uči stvari, ki tja ne spadajo, katerih otrok ne bode nigdar potreboval, a skrčile so se zato ure za veronauk. Glede jezikovne ravnopravnosti je dejal, da bi moral uže zakon določiti to, da bi bil deželni šolski svet nepristransk v narodnem oziru. Sploh se pa iz dačnega denarja mnogo več skrbi za nemške šole. „Ako je mogoče, da se na učiteljskih izobraževališčih v Ljubljani in Mariboru poučuje nemški, tako da se Slovenci celo svojega materinega jezika ne morejo učiti, ako se je uvedla nepristojnost, da se učenke z graškega učiteljskega izobraževališča predstavljajo mej Slovence, da si o deželnem jeziku né majo ni pojma, to razumem, zakaj da Slovenci tožijo o zatiranji. Nemci so dosti močni, da morejo pravično ravnati sè svojimi slovanskimi sodržavljani. Šolske zakone morajo revidirati konservativci in liberalci skupaj. Liberalci so bili pri stvarjenji šolskih zakonov prejednostranski.“

Naučni minister baron Conrad je tolažil ustavoverce in zatrjeval, da bode hodil po poti, kateri je gledé šolstva označen v prestolnem govoru: gojenje duševnih interesov. To gojenje pa je tudi uže označeno: izvrševati se mora kolikor mogoče na podlogi uže obstoječega, to obstoječe pa zboljšati in preurediti tam, kjer je potreba, kar se pa mora itak zgoditi večinom samo postavnim potom. Prenarejalo pa se ne bode načelo zdanje šole. Naučni minister se hoče naslanjati pri vsem samo na svoja izkustva in opazovanja. „Kjer gre za narodna vprašanja ali jezikovno ravnopravnost in učne predmete, ravnal bodem samo s tega stališča. Sicer pa, gospoda, se ne čudim očitovanjem, ki so letela s te (leve) strani proti naučnemu resortu in proti meni, saj ravno ta stran v teku zadnjih let nij opustila nobene prilike, kjer je šlo za očitanje.“

Dr. Vošnjak stavi k svojej resoluciji, s katero se vlada pozivlje, da uvede na učiteljskih izobraževališčih za učitelje in učiteljice v Ljubljani in Mariboru slovenski jezik kot učni jezik, še dostavni predlog: „... a skrbi naj (vlada) tudi, da si učiteljski pripravniki popolnem prisvoje nemški jezik in sicer s predavanjem predmetov v tem jeziku.“

Hoffer je slavil dozdanje ustavoverno delo na šolskem polji; polemizoval je z naučnim ministrom, ker je le-ta naglašal, da mora biti odgoja otrok v ljudskih šolah verskonravna. Dejaj je, da veronauka se ne more v šolskem zakonu šteti mej občno potrebne predmete, ker je tudi brezverskih staršev, dakle tudi brezverskih otrok.

Grof Harrach se je pritoževal, da so na Koroškem v čisto slovenskih okrajih samo nemške ljudske šole z nemškim učnim jezikom, — celo veronauk uči se nemški! Vlada bi storila pravično, ako to odpravi. Isto tako je v Brnu, kjer je jedna sama slovanska ljudska šola, privatna. Zagovarjal in branil je češke delavce na Dunaji in njih otroke, ki naj bi vsaj prvi pouk dobivali v češkem jeziku, da ne bi sedeli v šoli tako kakor mutasti kretèni, dokler se ne navadijo nemščine. V Istri Slovenci nemajo svojih šol, tudi tem se morajo dati. Isto tako se mora učiteljsko izobraževališče v Koprju po členu 19. državnih osnovnih zakonov preosnovati, v Gorici pa naj se napravi na učiteljskem izobraževališči hrvatsk oddelek.

Poslanec Moro je odgovarjal na Harrachovo očitovanje, da slovenski Korošci

Umrli so v Ljubljani:

23. aprila: Janez Štrukelj, zidarjev sin, 2 leti, na poljanskej cesti št. 60, za jetiko.
 24. aprila: Marija Mekinec, delavca hči, 4 ure, pred igriščem, za slabostjo. — Ivana Meixner, poštnega oficijala žena, 32 let, v Hilslerjevih ulicah št. 12. — Janez Kapelj, župnik v pokoji, 83 let, v Kravjeji dolini št. 11, za marazmom.
 26. aprila: Jera Jezeršek, delavca hči, 3 dni, na poljanskej cesti št. 53, za slabostjo.
 V deželni bolnici:
 23. aprila: Andrej Starman, bivši strežaj, 62 let, za jetiko. — Anton Ložar, delavec, 50 let.
 25. aprila: France Urbanec, delavca sin, 14 mes. — Matija Čop, delavec, delavec, 56 let. — Jera Kovač, gostja, 72 let. — Reza Vilar, kajzarja žena, 68 let, za vnetjem pljuč.

Tržne cene

v Ljubljani 28. aprila t. l.
 Pšenica hektoliter 10 gld. 41 kr. — rež 6 gld. 81 kr.; — ječmen 5 gld. 39 kr.; — oves 3 gld. 56 kr.; — ajda 5 gld. 51 kr.; — prosó 5 gld. 39 kr.; — koruza 6 gld. 66 kr.; — krompir 100 kilogramov 3 gld. 21 kr.; — fižol hektoliter 9 gld. kr.; masla kilogram — gld. 82 kr.; mast — gld. 70 kr.; — špeh frišen — gld. 56 kr.; špeh povojen — gld. 67 kr.; — jajce po 1³/₄ kr.; — mleka liter 8 kr.; — govednine kilogram 54 kr.; — teletnine 48 kr.; — svinjsko meso 60 kr.; — sena 100 kilogramov 1 gld. 87 kr.; — slame 1 gld. 78 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 6 gld. 20 kr.; — mehka 4 gld. 10 kr.

Naznanilo.

Po sklepu likvidacijskega odbora se ima tretje, v občnem zboru delničarjev 20. t. m. jednoglasno skleneno doplačilo 24 gld. na vsako delnico v dveh obrokih, in sicer prvi najdalje do konca maja, drugi do konca avgusta 1880 pri bankinej kasi doplačati.

Po preteku teh obrokov se bodo zamudne obresti priračunile. (174-2)

Likvidacijski odbor

prve občne banke „SLOVENIJE“ v likvidaciji, v Ljubljani dné 22. aprila 1880.

Dunajska borza 28. aprila.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	72 gld.	60	kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	73	10	"
Zlata renta . . .	88	85	"
1860 drž. posojilo . . .	130	70	"
Akcije narodne banke . . .	837	—	"
Kreditne akcije . . .	272	40	"
London . . .	119	15	"
Napol. . .	9	48	1/2
C. kr. cekini . . .	5	62	"
Srebro . . .	—	—	"
Državne marke . . .	58	70	"

Razglas.

Ker bode letos semenj v Velikih Laščah dné 13. maja, t. j. sv. Janeza Nep. dan, bode letošnji semenj v Sodražici namesto 13. maja, uže 12. maja, t. j. na sv. Pankracija dan.

Županstvo v Sodražici,
dné 24. aprila 1880.

(175-2) Župan: Fajdiga.

Zaradi preselitve prodajem od danes počenshi do dné 1. maja 1880 zalogo

izvrstnega vina,

katerega imam 400 veder. Vino prodajem po najnižej ceni, in sicer najmanje po jedno vedro vkupa.

Daniel Predovič,

(129-25) krčmar,
na Poljanskem trgu št. 5, v Ljubljani.

Javna dražba.

Dné 3. maja t. l. prodajali se bodo iz proste roke na javnej dražbi na mestnem trgu v Galetovej hiši št. 2, od 9. do 11. dopoldne uže rabljeni vozovi, sani in konjska oprava. (183-2)

†
 Žalostnim srcem naznanjam rodbini in prijateljem tožno vest, da je svemoguči Bog mojega pobratima, gospoda

Joška Hudolina

iz Prezida

po dolgotrajnej bolezni, providjenega s svetimi zakramenti za umirajuče, u 30 godini njegove starosti dné 27. aprila u 9 satih pred podne u bolji život pozvao.

Pogreb bude u četvrtak dné 29. aprila ob 3 uri za poldan ob bolnice na pokopališče k sv. Krištofu v Ljubljani

Andrija Žagar.

(186)

Janko.

Ivan Stefančič

v št. Vidu poleg Ljubljane,

izdelovalec decimalnih in centimalnih mostnih tehtnic,

ponuja:

Decimalne tehtnice:

25, 50, 100, 150, 250, 500, 750 & 1000 Kilo.
 12, 14, 18, 21, 24, 36, 40 & 50 gold.

Centimalne in tehtnice za živino se po posebnem cenilniku računijo.

Tehtnice s kembeljom:

15, 25, 50, 75, 100, 150, 250 & 300 Kilo.
 3, 3¹/₂, 4¹/₂, 6, 7¹/₂, 9, 12 & 15 gold.

P. n. kupci morejo si tehtnice v Ljubljani v zalogi

v slonovih ulicah št. 50 ogledati in izbrati. — Sprejemljo se tam tudi vsa popraviljevanja, katera se najhitreje in najceneje izvršujó. (185-1)

Štev. 17.466.

(176-3)

Razglas.

Še enkrat se naznani, da od visoke c. kr. deželne vlade z dopisom dné 17. decembra 1879 šte. 9393 podaljšani obrok za novo cementiranje do konec leta 1877 cementiranih stvari dné 30. aprila 1880

izteče in da se bodo potem vse do tega dneva na novo ne cementirane stvari odvzele, posestniki pa postavno kaznovali.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dné 21. aprila 1880.

Župan: Laschan.

Tužeb.

27. aprila:
 Pri Slovni: Videgar iz Vipave. — Lamprecht iz Ruas iz Monakova. —
 Celovca. —
 Pri Mallét: Anton iz Dunaja. — Atlas iz Dunaja. — Künz iz Grada. — Reichardt iz Trsta. — Branchbar, Kaiser iz Dunaja.

Skoraj zastoj!

Zavoljo nedavno na nič prišle velike fabrike za britanija-srebro, oddaje se sledečih 45 komadov, izredno dobrih reči, od britanija-srebra samo za gld. 6.95, kot jedva četrti del troškov izdelovanja, tedaj skoraj zastoj, in sicer:

- 6 kom. vrlo dobrih namiznih nožev, z ročnikom od britanija-srebra, s pravo angleškimi srebrenojeklenimi ostrinami.
- 6 „ jako finih vilic, britanija-srebro, iz jednega kosa.
- 6 „ teških žlic za jedi od britanija-srebra.
- 6 „ žlic za kavo od britanija-srebra, najboljše kvaliteti.
- 1 masivni zajemalec za mleko od britanija-srebra.
- 1 teški zajemalec za juho od britanija-srebra.
- 6 podstajkov za nože od britanija-srebra.
- 6 kom. podajalnih zdelic (tas), fino izdelani.
- 3 čašice za jajca od britanija-srebra.
- 1 košek za kruh, masivni, od britanija-srebra.
- 2 krasna namizna svečnika od britanija-srebra.
- 1 salonski namizni zvonček od britanija-srebra srebrnega glasu

Vseh teh 45 komadov, ki so solidno in praktično blago od britanija-srebra, ki so veljali prej gl. 20, stane zdaj vseh 45 komadov skupaj le gld. 6.95.

45 kom. Vseh teh 45 rečij je izdelano iz najfinejšega britanija-srebra, ki je na celem svetu jedina kovina, katera ostane večno bela, in se od pravega srebra tudi po 20letnem rabljenju ne more razločiti, za kar se garantuje. (97-7)

Naslov in jedini kraj za naročila v c. kr. avstro-ogerskih provincijah: General-Depot der I. engl. Britannia-Silber-Fabriken:

Blaug & Kann, Wien, I. Elisabethstrasse Nr. 6.

Pošilja se točno proti poštnemu povzetju.

Ustanovljeno 1858.

Na dunajske svetovne razstavi l. 1873. odlikovano z medaljo za napredek in v Lincu s srebrno medaljo l. 1875.

Kraj za naročevanje vezenine od zlata in cerkvenih paramentov.

Prečastitej duhovščini!

Štefan Berlyak,

Karolina Berlyak

meščan, izdelovalec cerkvenih paramentov,

priporoča se za vozenje od zlata in svile:

priporoča se za izdelovanje vseh vrst cerkvenih del, kasul, plivalov, haldahinov, mrtvaških prtov, oblačil za cerkvenike in ministrante, cerkvena perila, kakor tudi duhovenske obleke, abeeskih sukenj, reverend, kosmečkov itd.

Kasule, baldahine, mrtvaške prte, štole, bandera, zastave za pevska in veteranska društva.

Ornati se rado sprejemajo za apliciranje.

Opazka: Vezenine, za katero se daje tudi tvašina, se prevzamejo za montiranje, in se bodo najskrbnejše izvršile; na vsako vprašanje se takoj odgovori. (184-1)

WIEN.

Fabrik und Niederlage: Stadt, Grünangergasse Nr. 12, vis-à-vis der Staatsschulden-Casse.

Gastlove kri čistilne pile.

Uže dvajset let sijajno skušene in od zdravnikov priporočene, da se ž njimi odpravi putika in revmatizem, zasedena slaba sôkrovica, sleza, ostrá kri, zlata žilja, neslast do jedi, naval krvi, omotica, slabost na jetrah in žolci, in poznejše uplivanje po zdravljenju z živim srebrom. Pri ženskih mesečnih nerednostih uplivaajo te pile dobrodejno, odstranjujoče in zdravljajoče.

Škatljica z okolo 80 komadov 50 kr. av. velj.

Te pile so posledkorje ne in odlični zdravniki priporočajo jih kot najboljše kri čistilno dristilo.

Ker zadostuje jedna škatljica za zdravljenje 2 do 3 tedne, — tedaj so Gastlove pile tudi najcenejše zdravilo.

Gastlov kri čistilni čaj

v zavitkih po 30 in 50 kr. av. velj.,

baš tako dober zoper vse zgorenje bolezni.

Pravi dobi se v glavnej zalogi lekarja P. Birnbacherja „zum Obelisk“ v Celovci. (79-9)

Gastlove prave kri čistilne pile in čaj ima v zalogi nadalje: v Ljubljani V. pl. Trnk ocy, lekarnar; v Postojni A. Leban, lekarnar; v Kranji K. Šavnik, lekarnar; v Logatci Al. Skala, lekarnar.